

Barometrul culturii de securitate

2018

Metodologia sondajului

- ✓ Sondajul de opinie „Barometrul culturii de securitate” a fost realizat de INSCOP Research la comanda LARICS
- ✓ Sondajul a fost realizat în perioada 9 – 19 februarie 2018
- ✓ Volumul eșantionului a fost de 1000 persoane și este reprezentativ pentru populația României, neinstituționalizată, cu vârsta de 18 ani și peste 18 ani
- ✓ Eroarea maximă admisă a datelor este de $\pm 3\%$, la un grad de încredere de 95%
- ✓ Tipul eșantionului: multi-stratificat, probabilistic
- ✓ Metoda folosită a fost cea a sondajului de opinie pe baza unui chestionar aplicat de operatorii de interviu la domiciliul respondenților
- ✓ Chestionarele au fost aplicate în toate județele României și în sectoarele Municipiului București
- ✓ Eșantionul a fost validat pe baza datelor oficiale ale Institutului Național de Statistică

Nu există în acest moment alt instrument consacrat de măsurare a culturii de securitate în România. Există o serie de preocupări pentru măsurarea percepției publice a unor topicuri de securitate – mai rar în sondaje tematice și mai des prin pachete de indicatori de profil în sondaje de tip omnibus.

Tematici predilecte: indicatori privind „fricile” românilor, încrederea în instituțiile de profil sau relevante pentru relațiile internaționale, relația cu țările vecine, aspecte legate de securitatea societală, relația transatlantică

Când vorbim despre **cultură** în sens sociologic vorbim despre norme, valori, identități, limbaje, tipare comportamentale asociate în genere cu o comunitate de orice fel.

Membrii unei comunități creează modalități comune de a percepe și de a relaționa cu mediul (natural, social etc.) și negociază în interacțiunile dintre ei semnificațiile pe care le atribuie elementelor relevante din acest mediu.

Cultura de securitate vs. cultura de insecuritate

Cele șapte dimensiuni au fost alese ca urmare a unei selecții teoretice și empirice privind problemele semnificative în ceea ce privește raportarea publicului la ideea de securitate la momentul actual. Ele sunt gândite să exprime dispoziții atitudinale, nu culeg informație neapărat cognitivă sau strict de opinie.

Există o cultură sau mai multe culturi de securitate ale românilor? Și cum le putem descrie? Și ce diagnostic putem pune privind reziliența, securitatea societății românești din perspectiva culturii de securitate a publicului?

Problema tipologiilor

Primul nivel

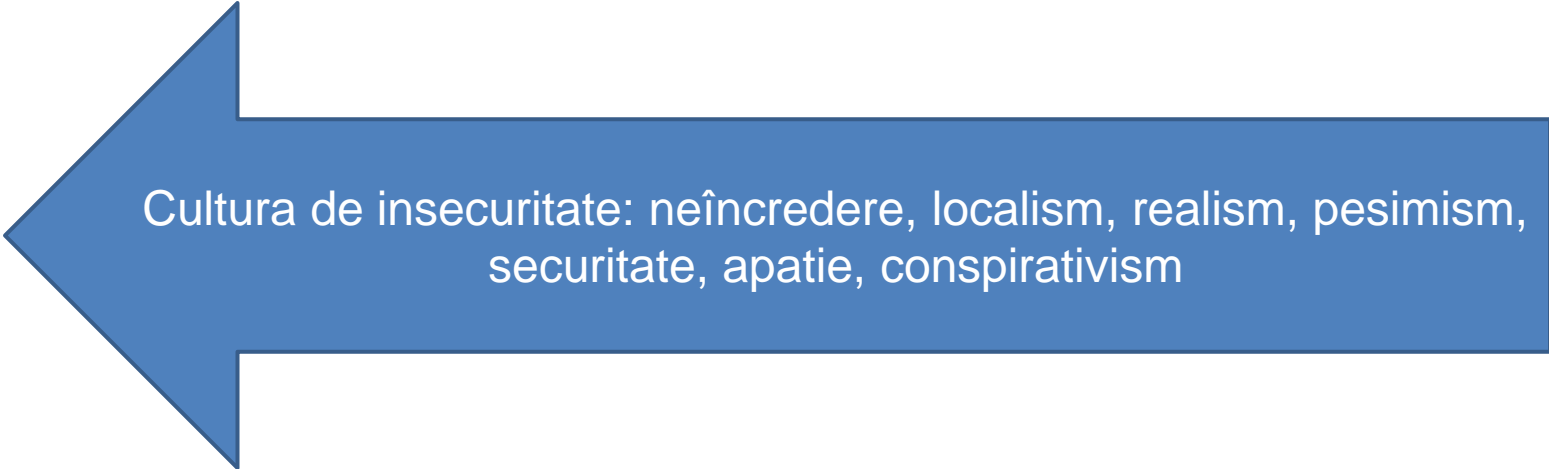
Descrierea generală a culturii publice de securitate. Comparația între segmente sociodemografice

Al doilea nivel

Evidențierea a două tipuri de cultură de securitate prin asocierea fiecărui tip de cultură de securitate cu polul corespondent al fiecărei dimensiuni și calcularea sorurilor corespondente

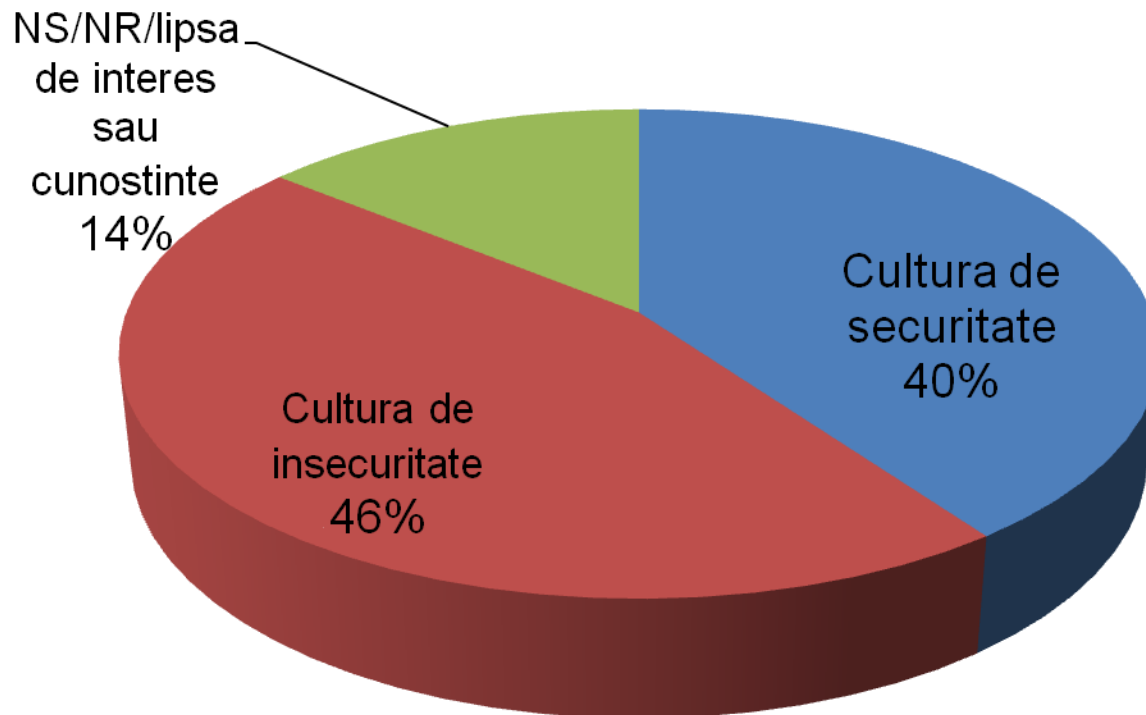

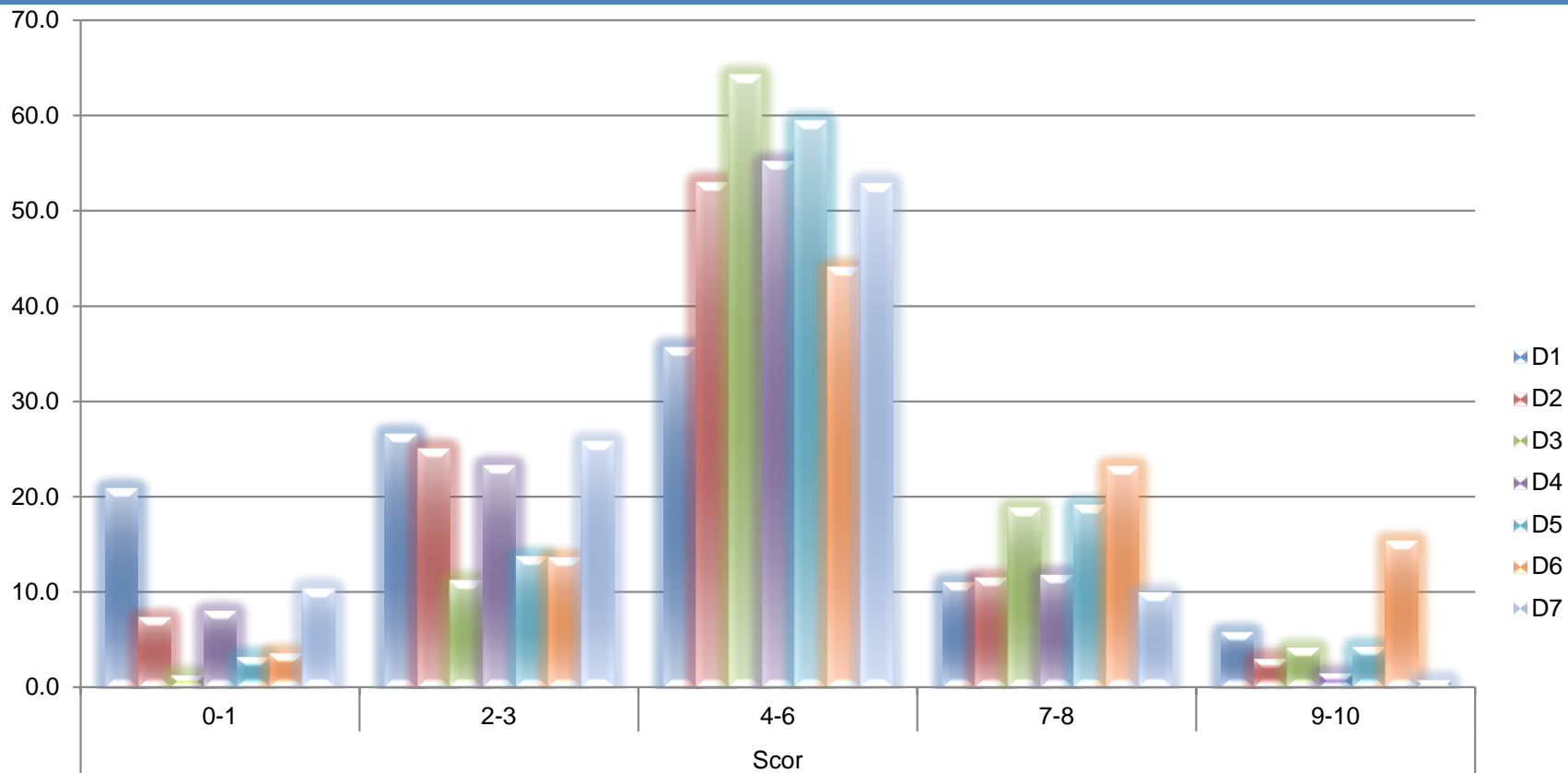
Cultura de securitate: încredere, globalism, liberalism, optimism,
drepturi, implicare, raționalism

Cultura de insecuritate: neîncredere, localism, realism, pesimism,
securitate, apatie, conspirativism

Cultura de securitate vs. Cultura de insecuritate

Cultură de
insecuritate

Cultură de securitate

O analiză cluster a culturilor de securitate

O analiza cluster a culturilor de securitate

- Descrierea culturilor de securitate în funcție de variabile sociodemografice. Descrierea culturilor de securitate în funcție de alte variabile relevante – surse de informare, acces la internet, cont pe rețelele de socializare, vot.
- Descrierea culturilor de securitate după patternurile de răspuns la cei 35 de indicatori din chestionari (5x7 dimensiuni) – **analiza cluster** asistata de SPSS. Există modele de răspuns la indicatorii incluși în chestionar în așa fel încât să putem identifica pe suportul SPSS grupe (culturi de securitate) cu o anumită omogenitate?
- După testarea mai multor variante ne-am oprit la 3 clustere/grupe/culturi de securitate care acoperă întreg indexul - 35 de întrebări.

Tip 1 – localiști dezangajați și izolaționiști – 36,6%

- Nu au încredere în instituții, fie ele interne sau internaționale. Mai degrabă localiști. Percep informația în primul rând din perspectivă emoțional-afectivă. Pesimiști și conspirativiști. Nu au încredere în societatea globalizată și în noile tehnologii de comunicare.

Tip 2 - PRAGMATICI ANGAJAȚI ȘI CENTRAȚI PE DREPTURI (NU PE SECURITATE) – 29,7%

- Mai degrabă au încredere în instituții și consideră că sunt relativ implicați în societate. Nu au neapărat încredere în instituțiile de ordine publică și securitate națională, dar sunt mai atașați de stat decât de instituțiile internaționale. Atitudine provoluntariat, fie și la nivel declarativ. Sunt dominați de valori ale implicării mai mult decât celelalte tipuri. Conspirativiști, mai ales în privința structurării sistemului internațional. Au însă o atitudine mai rațională privind informarea și sursele.

Tip 3 – contestatari politici, angajați și emoționali – 33,7%

- Neîncrezători dar mai degrabă implicați decât tipul I. Tip cu tendințe revoluționare. Încredere, atât cât e, mai degrabă în instituțiile de ordine și securitate și în instituțiile internaționale, decât în instituțiile politice naționale. Pe de altă parte nu consideră că noi, ca țară, avem probleme deosebite și urgente de securitate internațională. Consideră că au o abordare extrem de rațională în ceea ce privește selecția informației sau a surselor dar văd sistemul internațional ca fiind foarte dominat de o guvernare globală și ascunsă.

%		Tipologii		
		1	2	3
Gen	<i>Masculin</i>	47.8	48.8	51.3
	<i>Feminin</i>	52.2	51.2	48.7
Studii	<i>Primare</i>	17.5	14.5	11.9
	<i>Medii</i>	63.4	63.6	60.2
	<i>Superioare</i>	19.1	21.9	27.9
Mediu de rezidență	<i>Rural</i>	53.0	40.4	38.9
	<i>Urban</i>	47.0	59.6	61.1
Vârsta	<i>18-34 ani</i>	23.0	24.9	32.6
	<i>35-49 ani</i>	31.4	26.3	28.5
	<i>50-64 ani</i>	28.4	29.0	22.3
	<i>65 ani și peste</i>	17.2	19.9	16.6
Regiune istorică	<i>Moldova, Bucovina</i>	16.9	11.8	17.2
	<i>Muntenia, Oltenia, Dobrogea</i>	46.7	55.2	49.0
	<i>Banat, Crișana, Maramureș</i>	12.0	12.1	14.8
	<i>Transilvania</i>	24.3	20.9	19.0
		100	100	100

		Tipologii		
		1	2	3
Dvs. aveți telefon mobil?	<i>Da</i>	91.0	91.2	94.1
	<i>Nu</i>	9.0	8.8	5.9
Dvs. aveți acces la internet?	<i>Da</i>	63.7	65.7	78.6
	<i>Nu</i>	36.3	34.3	21.4
Dvs. aveți un cont de Facebook sau Twitter?	<i>Da</i>	52.2	52.5	65.9
	<i>Nu</i>	47.8	47.5	34.1

Q2. Dvs. de unde vă informați cel mai mult despre evenimentele, noutățile importante? (%)	Tipologii		
	1	2	3
De la posturile TV de știri	62.7	65.7	56.0
De pe internet și rețelele de socializare	19.5	21.8	36.1
Nu prea urmăresc știri	17.8	12.5	7.8

Concluzii generale

- Nu există falii sociodemografice semnificative în populația României din punct de vedere al culturii de securitate.
- Nu există la acest moment o tentație serioasă antiatlantistă sau antieuropeană la nivelul publicului din România.
- Toate cele trei culturi de securitate sunt dominate de conspirativism (cu anumite nuanțe raționale la tipul 2) și vulnerabile la fake-news.
- Neîncrederea în instituții este dominantă.
- Tendințele localiste nu sunt deocamdată în contradicție cu simpatia față de UE/NATO.
- Dimensiunea drepturi-securitate nu este atât de importantă pentru structurarea culturilor de securitate pe cât de importantă pare ca dezbateră publică în societatea românească.
- Internetul și televiziunile sunt receptate la fel de conspirativist, irațional, afectiv și fără preocupare serioasă privind sursele.